

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPANIJSKI ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
OSIJEK, Kapucinska 40/I
Tel. (031) 213-378, fax: (031) 213-377
e-mail: prostor@osjecko-baranjska-zupanija.hr

**PROGRAM AKTIVNOSTI I MJERA
ZA UNAPRJEĐENJE STANJA PROSTORA I OKOLIŠA
LOKACIJA NASELJENIH ROMIMA
ZA OSJEČKO-BARANJSKU ŽUPANIJU**

SADRŽAJ

- I. UVOD
- II. PODACI O STANOVNIŠTVU ROMSKE NACIONALNOSTI
- III. PROSTORNI RAZMJETAJ I TIPOVI LOKACIJA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE NA KOJIMA ŽIVE ROMI
- IV. DETALJNI PRIKAZ LOKACIJA S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA ZA UNAPRJEĐENJE STANJA I REKAPITULACIJA POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA
- V. PRIKAZ TIPSKIH STAMBENIH GRAĐEVINA (OBITELJSKIH KUĆA) KORIŠTENIH U OBNOVI
- VI. AKTIVNOSTI OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Program aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju donijela je Skupština Osječko-baranjske županije na svojoj 3. sjednici održanoj 15. srpnja 2005. godine.

Zaključak o donošenju objavljen je u "Županijskom glasniku" Osječko-baranjske županije broj 10/05 od 26. srpnja 2005. godine.

DETALJNI SADRŽAJ	Broj stranice
I. UVOD	2
II. PODACI O STANOVNIŠTVU ROMSKE NACIONALNOSTI	3
III. PROSTORNI RAZMJESTAJ I TIPOVI LOKACIJA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE NA KOJIMA ŽIVE ROMI	6
IV. DETALJNI PRIKAZ LOKACIJA S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA ZA UNAPRJEĐENJE STANJA I REKAPITULACIJA POTEBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA	9
- Grad Beli Manastir – Ulica Josipa Pančića	10
- Grad Beli Manastir – Ulica Petra Berislavića	18
- Grad Beli Manastir – Zagrebačka ulica	26
- Grad Belišće – Ulica Marka Oreškovića	34
- Grad Osijek – Vinogradska ulica br. 140	42
- Grad Osijek – naselje Tenja, Ulica Matije Vlačića 1a-1c	45
- Grad Osijek – pojedinačne lokacije	53
- Grad Valpovo – Ulica S.S. Kranjčevića 6	55
- Grad Valpovo – naselje Nard, Ulica Braće Radića 15	57
- Grad Valpovo – naselje Šag, Ulica Matije Gupca 5	60
- Općina Bilje – Konkološ	62
- Općina Bilje – naselje Vardarac, Ružina ulica	65
- Općina Darda – Ulica Jablanova	72
- Općina Darda – Ulica Nikole Šubića Zrinskog	80
- Općina Darda – dio oko groblja	88
- Općina Jagodnjak – naselje Bolman, dio ulice Sare Bertić, Ankice Dobrokes i drugih	93
- Općina Jagodnjak – lokacija tzv. Ekonomija	97
- Općina Kneževi Vinogradi – Ulica 1. maja	102
- Općina Kneževi Vinogradi – Glavna ulica – istočni dio	109
- Općina Magadenovac – naselje Šljivoševci, Ulica Vladimira Nazora 34	112
- Općina Magadenovac – naselje Lacići, Ulica Andrije Kačića 14 i 16	114
- Općina Magadenovac – naselje Beničanci, dijelovi nekoliko ulica	116
- Općina Petlovac – naselje Torjanci, Dravska ulica	118
- Općina Podgorač – naselje Budimci, dio naselja	126
- Općina Podgorač – dio Strossmayerove ulice	128
- Grad Našice – naselje Vukojevci, Ulica Braće Radića	132
V. PRIKAZ TIPSKIH STAMBENIH GRAĐEVINA (OBITELJSKIH KUĆA) KORIŠTENIH U OBNOVI	143
VI. AKTIVNOSTI OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE	167

I. UVOD

Vlada Republike Hrvatske donijela je 16. listopada 2003. godine Nacionalni program za Rome (Zaključak, klasa: 016-02/02-03/02; urbroj: 5030108-03-1 od 16. listopada 2003. godine; u daljnjem tekstu: Nacionalni program) kojim se želi na sustavan način pomoći Romima u poboljšanju uvjeta življenja te u njihovom uključivanju u društveni život i procese odlučivanja u lokalnoj i široj zajednici.

Mjerom 2. poglavlja Nacionalnog programa propisana je izrada županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima (u daljnjem tekstu: županijski program) koji treba detaljno odrediti:

- radnje i radove koje je potrebno provesti;
- način, rokove i subjekte zadužene za provedbu;
- sredstva potrebna za izvršenje;
- izvore sredstava.

Svrha izrade županijskih programa je dobivanje pregleda svih radnji i radova koje je potrebno provesti, a sve sa ciljem prostorno-urbanističkog uređenja lokacija na kojima žive Romi i poboljšanja uvjeta stanovanja romskog stanovništva. U naknadno dostavljenoj Uputi Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (klasa: 022-01/04-01/03; urbroj: 531-09-04-38 od 16. lipnja 2004. godine) detaljnije je propisan sadržaj županijskih programa.

Iz poglavlja XIII. Nacionalnog programa vidljivo je da je Osječko-baranjska županija uvrštena u kategoriju županija za koje se procjenjuje da u njima postoji određeni broj područja naseljenih Romima koja su problematična po pitanju vlasništva ili lociranja izvan građevinskih područja naselja.

Iako je konkretna provedba županijskih programa, sukladno važećoj zakonskoj regulativi, u nadležnosti jedinica lokalne samouprave, županije su dužne preko Županijskih zavoda za prostorno uređenje u suradnji s općinama i gradovima izraditi županijske programe.

Nositelj izrade Programa aktivnosti i mjera za unaprjeđenje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima za Osječko-baranjsku županiju (u daljnjem tekstu: Program) je Županijski zavod za prostorno uređenje. Program je izrađen uz veliku pomoć Vijeća Romske nacionalne manjine. Značajnu pomoć pri izradi Programa pružile su općine i gradovi na čijem području se nalaze romska naselja.

Ovaj Program ne obuhvaća općine Draž, Drenje i Levanjsku Varoš jer po popisu stanovništva iz 2001. godine i po informacijama s terena na područjima tih općina živi samo jedan pripadnik Romske nacionalnosti.

Tijekom izrade Programa prikupljena je obimna dokumentacija (fotografije, karte, popisi građana koji primaju socijalnu pomoć i sl.) koje se nalazi u Županijskom zavodu za prostorno uređenje.

II. PODACI O STANOVNIŠTVU ROMSKE NACIONALNOSTI

Prema popisu stanovništva, kućanstva i stanova od 31. ožujka 2001. godine po podacima Državnog zavoda za statistiku na području Osječko-baranjske županije živi ukupno 977 Roma, što iznosi ukupno 0,3% stanovništva Županije.

Radi komparacije u Tabeli 1. daju se podaci iz 1991. godine i iz 2001. godine, a u trećoj koloni daje se prikaz približnog broja stanovnika romske nacionalnosti koji je utvrđen obilaskom lokacija od strane predstavnika Vijeća Romske nacionalne manjine, općina i gradova i predstavnika Županijskog zavoda za prostorno uređenje.

TABELA 1: BROJ STANOVNIKA ROMSKE NACIONALNOSTI

GRAD/OPĆINA	POPIS 1991.	POPIS 2001.	PRIBLIŽAN BROJ UTVRĐEN OBILASKOM TERENA
Beli Manastir	16	153	335
Belišće	76	160	350
Osijek	201	124	
Valpovo	31	36	
Bilje	115	62	55
Darda	29	210	548
Draž	-	1	
Drenje	1	1	
Erdut	18	6	
Jagodnjak	14	30	161
Kneževi Vinogradi	28	17	36
Levanjska Varoš	13	1	
Magadenovac	18	72	61
Petlovac	140	89	90
Podgorač	-	5	92
Popovac	39	3	
Viljevo	1	7	
Donji Miholjac	14	-	
Đakovo	2	-	
Našice	7	-	350
Čepin	2	-	
Koška	17	-	
Ukupno:	782	977	

Izvor: Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr) za popis 1991. i popis 2001. godine

Napomena: Podaci se odnose na sadašnju teritorijalnu podjelu po administrativnim jedinicama – gradovima i općinama, budući popisom stanovništva iz 2001. godine narodnosti nisu popisivane po pojedinim naseljima nego zbirno po općinama i gradovima.

Iz Tabele 1. vidljiv je rast populacije Roma na području Osječko-baranjske županije, sa 782 stanovnika 1991. godine na 977. stanovnika 2001. godine. Međutim, kao što je i iz tabele vidljivo u pojedinim općinama i gradovima vidljiv nesrazmjer u broju populacije Roma iz popisa 2001. godine i stvarnog broja Roma koji na lokaciji žive.

Razlozi zašto se određeni broj Roma prilikom popisivanja stanovništva nije izjasnio kao pripadnik romske nacionalnosti su različiti: radi neznanja, radi straha, zbog gubitka vjeroispovjesti, radi srama i sl.

Također se mora naglasiti da se dijelom radi o mobilnom stanovništvu koje po svom načinu života nije cijele godine vezano za određenu lokaciju, pa je popis stanovništva odraz stanja u trenutku popisa.

Prema podacima Osječko-baranjske županije – Ureda za društvene djelatnosti na području Županije osnovnu školu polazi ukupno 306 učenika romske nacionalnosti. Detaljniji prikaz daje se u Tabeli 2. Nesrazmjer između broja Roma iz popisa 2001. godine i broja školske djece vidljiv je u Općini Podgorač i Općini Kneževi Vinogradi. Školska djeca romske nacionalnosti evidentirana su u Općini Semeljci i Općini Vladislavci, gdje po popisu stanovništva ne živi niti jedan Rom.

TABELA 2: BROJ UČENIKA ROMSKE NACIONALNOSTI–stanje:lipanj 2004. g.

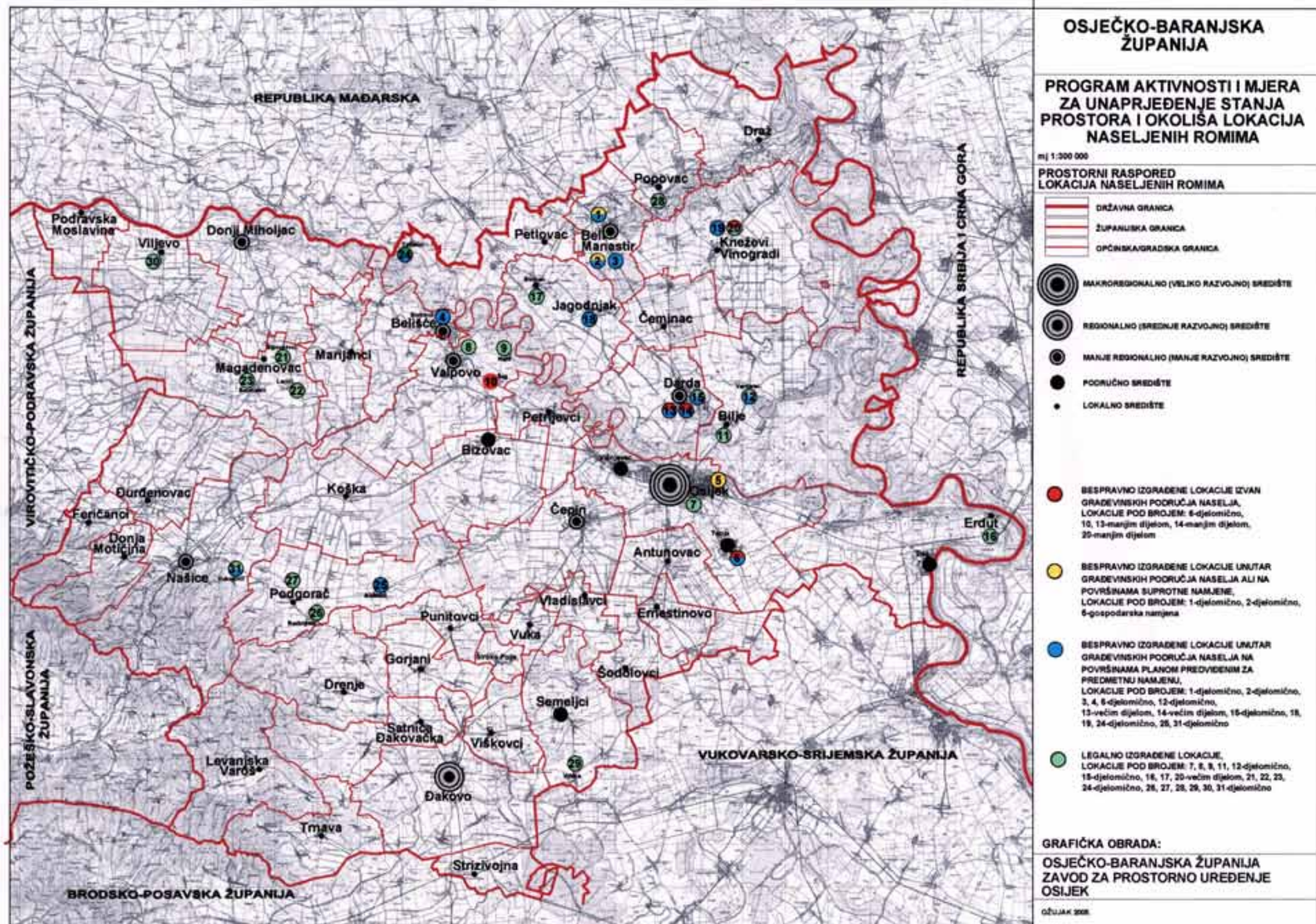
Redn i broj	OSNOVNA ŠKOLA	RAZRED								UKUPNO
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1.	LJUDEVIT GAJ Krstova 99, 31000 Osijek	1	1	2		1				5
2.	IVAN FILIPOVIĆ Kalnička 48, 31000 Osijek	1	1	1	1					4
3.	ANTUN MIHANOVIĆ I.Gundulića 5/a, 31000 Osijek			1						1
4.	MATE LOVRAK Kralja Tomislava 75, 31404 Vladislavci	1	3			2				6
5.	MATIJA GUBEC Školska ul., MAGADENOVAC 31542 Šljivoševci	1	5	1	2	2				11
6.	MATIJA GUBEC Preobražen. trg 11 31417 Piškorevci		1							1
7.	JOSIP KOZARAC Školska 21, 31402 Semeljci					6	1			7
	PŠ KEŠINCI		2	4	1					7
	PŠ VRBICA	2	5	3	2					12
	PŠ FORKUŠEVCI			1						1
	PŠ MRZOVIĆ	1								1
8.	IVAN KUKULJEVIĆ Kr. Tomislava 196 31551 Belišće	4	4		4	5	6	2	1	26
9.	LADIMIREVCI Đ. Maričića – Munje 21 31550 Ladimirevci			1	1					2
10.	KRALJ TOMISLAV Ulica Matice Hrvatske 1 31500 Našice		1							1

Županijski program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša
lokacija naseljenih Romima Osječko-baranjske županije

11.	HINKO JUHN H.Juhna 8 31433 Podgorač	4	5	6	4	4	2	4	1	30
12.	BELI MANASTIR Svetog Martina 16 31300 Beli Manastir	8	6	7	5	4	5	4	3	42
13.	DARDA Školska 9 31326 Darda	14	21	15	10	8	4		2	74
14.	JAGODNJAK Borisa Kidriča 57 31324 Jagodnjak	6	3	1	4			2		16
15.	KNEŽEVI VINOGRADI Glavna 44 31309 Kn.Vinogradi	1	1	2	3	3	3	7	8	28
16.	ŠEĆERANA Ulica žrtava Domovinskog rata 27 31300 Šećerana	3	2	1	3	1	1	1	4	16
17.	LUG Školska 6 31328 Lug					2	1			3
	PŠ VARDARAC	3	1	2	6					12
SVEUKUPNO ŽUPANIJA		50	62	48	46	38	23	20	19	306

Izvor: Osječko-baranjska županija, Upravni odjel za društvene djelatnosti

III. PROSTORNI RAZMJJEŠTAJ I TIPOVI LOKACIJA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE NA KOJIMA ŽIVE ROMI

Romsko stanovništvo disperzno je locirano u svim djelovima Županije. Najveća koncentracija romskog stanovništva, a time i lokacija je na području Baranje.

Skupni prikaz lokacija na kojima žive Romi s osnovnim prostornim pokazateljima daje se nastavno u Tabeli 3.

Prostorni razmjještaj lokacija iz Tabele 3 sistematiziranih u četiri tipa prikazan je na Karti 1: Prostorni raspored lokacija naseljenih Romima.

Lokacije su, ovisno o odnosu prema građevinskom području i legalnosti izgradnje sistematizirane na slijedeće tipove:

- bespravno izgrađene lokacije izvan građevinskih područja naselja: lokacije 6 (djelomično), 10, 13 (manjim dijelom), 14 (manjim dijelom), 20 (manjim dijelom);
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja naselja, ali na površinama suprotne namjene: lokacije 1 (djelomično), 2 (djelomično), 5 (gospodarska namjena);
- bespravno izgrađene lokacije unutar građevinskih područja na površinama planom predviđenim za predmetnu namjenu: lokacije 1 (djelomično), 2 (djelomično), 3, 4, 6 (djelomično), 12 (djelomično), 13 (većim dijelom), 14 (većim dijelom), 15 (djelomično), 18, 19, 24 (djelomično), 25, 31 (djelomično);
- legalno izgrađene lokacije: 7, 8, 9, 11, 12 (djelomično), 15 (djelomično), 16, 17, 20 (većim dijelom), 21, 22, 23, 24 (djelomično), 26, 27, 28, 29, 30, 31 (djelomično).

Županijski zavod za prostorno uređenje zatražio je i očitovanje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva – Odjela inspekcijuskog nadzora, Područna jedinica u Osijeku o broju inspekcijuskih postupaka koji se vode na lokacijama naseljenim Romima. Očitovanjem od 17. veljače 2005. godine (klasa: 362-02/05-12/377, urbroj: 531-07/21-1-05-2) Odjel inspekcijuskog nadzora, Područna jedinica u Osijeku, rečeno je da u proteklih desetak mjeseci nisu vođeni inspekcijuski postupci na lokacijama naseljenim Romima. U periodu prije toga vođeno je desetak upravnih inspekcijuskih postupaka.

Vezano na građevinsko stanje objekata može se reći da većinom nije zadovoljavajuće na lokacijama koje su izdvojene, a na lokacijama koje su integrirane stanje je uglavnom zadovoljavajuće.

Komunalna opremljenost je različita: lokacije najčešće imaju električnu energiju, uličnu rasvjetu i cestu, a najlošije je stanje po pitanju opremljenosti javnim vodovodnim te odvodnim i kanalizacijskim sustavima. Izgrađenost ovim sustavima u romskim naseljima najčešće ovisi o njihovoj izgrađenosti u samom naselju kome pripadaju. Na nekoliko lokacija stanje je izrazito loše i zbog neizgrađenosti asfaltne ceste.

Općenito se može reći da na lokacijama nema značajnijih izdvojenih sadržaja javne društvene infrastrukture, budući se za socijalne i društvene potrebe koriste postojeći javni sadržaji u naseljima, što se obzirom na veličinu i prostorni razmjještaj romskih lokacija ocjenjuje zadovoljavajućim.

TABELA 3: SKUPNI PRIKAZ LOKACIJA NA KOJIMA ŽIVE ROMI

Red. broj	GRAD/OPĆINA i lokacija	Veličina lokacije u ha cca	Vlasništvo	Grad. stanje objekata	OPREMLJENOST INFRASTRUKTUROM						
					El. energija	Vodovod/bunar	Kanalizacija	Septička jama	Telefon	Cesta u asfaltu	Ulična rasvjeta
1.	GRAD BELI MANASTIR Ulica Josipa Pančića*	4,6	države, grada, vlastito	dobro do loše	+	+/-	-	+	-	+	+
2.	Ulica Petra Berislavavića* i	1,3	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	+	-	+	+
3.	Zagrebačka ulica*	2,7	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	-	-	+	-	+	+
4.	GRAD BELIŠĆE naselje Bistrinci - ulica Marka Oreškovića*	2,9	države, grada, vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	-	-	+/-	-
5.	GRAD OSIJEK Vinogradska ulica 140	0,2114	države	minimalni standard do loše	+	+	-	-		+	+
6.	naselje Tenja – ulica Matije Vlačića 1a-1c*		grada	dobro do minimalni standard	+	+	+	-	+	+	+
7.	pojedinačne lokacije				+	+	+	-	+	+	+
8.	GRAD VALPOVO Ulica S.S.Kranjčevića 6		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
9.	Naselje Nard		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
10.	Naselje Šag		vlastito	dobro, jedna građevina loše	+	+	+	+	+	+	+
11.	OPĆINA BILJE Konkološ	0,5	vlastito	loše	+	-	-	-	-	+	+
12.	naselje Vardarac - Ružina ulica*	1,81	državno, privatno, vlastito	minimalni standard do loše	+	-	-	-	-	-	-
13.	OPĆINA DARDA Ulica Jablanova*	26,49	vlastito	minimalni standard do loše	+/-	+/-	-	+	-	-	+
14.	Ulica Nikole Šubića Zrinskog*	5,8	državno	loše	+		-	+	-	+	+
15.	dio oko groblja	1,6-1,8	vlastito	dobro do loše	+/-	+/-	-	+	+	+	+
16.	OPĆINA ERDUT lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu	0,095	vlastito	dobro	+		+			+	+

Županijski program aktivnosti i mjera za unapređenje stanja prostora i okoliša
lokacija naseljenih Romima Osječko-baranjske županije

17.	OPĆINA JAGODNJAK naselje Bolman-dijelovi ulica S. Bertić i A. Dobroslav	0,7	vlastito, državno (1 čestica)	minimalni standard	+/-	-	-	+	+	-	+/-
18.	naselje Jagodnjak-Ekonomija*	4,0	državno, privatno	loše	+/-	-	-	-	+	-	+/-
19.	OPĆINA KNEŽEVI VINOGRADI Ulica 1. maja*	1 ha	državno	minimalni standard do loše	+	+/-	-	+	+/-	-	+/-
20.	Glavna ulica – istočni dio	-	općine i vlastito	dobro do minimalni standard	+	+	-	+	+	+	+
21.	OPĆINA MAGADENOVAC naselje Šljivoševci-Ulica Vl.Nazora 34	0,34	vlastito	dobro	+	-	-	+	-	+	+
22.	naselje Lacići-Ulica Andrije Kacića 14 i 16	0,98	vlastito	dobro	+	-	-	+	-	+	+
23.	naselje Beničanci (dijelovi nekoliko ulica)	2,42	vlastito	minimalni standard do loše	+	+/-	-	+	-	+	+
24.	OPĆINA PETLOVAC naselje Torjanci – Dravska ulica*	3,84	općine i vlastito	minimalni standard do loše	+	+/-	-	-	+/-	+/-	+/-
25.	OPĆINA PODGORAČ naselje Budimci – dio naselja		privatno	dobro	+	-	-	+	+	+	+
26.	naselje Razbojište – dio ulice Braće Radića		vlastito	dobro	+	-	-	+	+	+	+
27.	naselje Podgorač – dio Strossmayerove ulice		vlastito	dobro	+	-	-	+	+	+	+
28.	OPĆINA POPOVAC lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu										
29.	OPĆINA SEMELJCI lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu	0,3	privatno i vlastito	minimalni standard	+	+	-	+/-	+	+	+
30.	OPĆINA VILJEVO lokacije potpuno integrirane u lokalnu sredinu										
31.	GRAD NAŠICE naselje Vukojevci – ulica Braće Radića*	10	vlastito, privatno	dobro do loše	+/-	+/-	-	+	+/-	+	+

Izvor: podaci jedinica lokalne samouprave, Vijeće romske nacionalne manjine

Napomena: podaci do kojih se nije uspjelo doći nisu uvršteni u tabelu

lokacije označene * označavaju tzv. "romsko naselje" tj. lokacije koje nisu u potpunosti integrirane

Obrazložjenje oznaka uz vlasništvo:

- države: državno vlasništvo, tj. vlasništvo Republike Hrvatske
- grada: vlasništvo jedinice lokalne samouprave – grada
- općine: vlasništvo jedinice lokalne samouprave – općine
- privatno: vlasništvo fizičke osobe, ali ne Roma koji tu žive (tuđe vlasništvo)
- vlastito: vlasništvo fizičke osobe, Roma koji tu žive

IV. DETALJNI PRIKAZ LOKACIJA S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA ZA UNAPRJEĐENJE STANJA I REKAPITULACIJA POTREBNIH FINANCIJSKIH SREDSTAVA

Sustav planiranja i uređenja naselja nije utemeljen na principima nacionalne ili etničke pripadnosti stanovništva niti se na toj osnovi vode podaci o prostoru i korisnicima prostora. Zbog toga su se podaci uglavnom prikupljali uz pomoć jedinica lokalne samouprave koje su bolje upoznate sa stvarnom situacijom na terenu te uz pomoć pripadnika romske nacionalne manjine i predstavnika Roma u Vijećima nacionalnih manjina.

Uređenje prostora, odnosno naselja mora se provoditi u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju ("Narodne novine" broj 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01). Ovaj Program obuhvaća "prostornu problematiku" vezanu uz romsku nacionalnu manjinu. Rješavanje prostornih problema samo je jedan od preduvjeta za integriranje Roma u lokalnu i regionalnu sredinu. Osim prostornog aspekta potrebno je riješiti i socijalna pitanja što prije svega uključuje pitanja školovanja, osposobljavanja za rad, zapošljavanja i slično.

Na osnovi prethodnih analiza i podataka koje je o postojećem stanju prikupio Zavod za prostorno uređenje predlažu se za svaku pojedinačnu lokaciju mjere i aktivnosti koje je potrebno provesti za unapređenje stanja kojim će se poboljšati uvjeti stanovanja Roma. To, prije svega, uključuje izradu, donošenje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i uređenja zemljišta, što je sve u nadležnosti jedinica lokalne samouprave (gradova i općina). U tabelama se za svaku značajniju pojedinačnu lokaciju na kojoj žive Romi daje prikaz postojećeg stanja te prikaz potrebnih radnji i radova koji su potrebni radi prostornog sređenja lokacija. Za značajnije lokacije daje se i kartografski prikaz.

Vežano uz rokove provođenja pojedinih aktivnosti u tabelama su se nastojali dati realni rokovi, obzirom na iskustvo koliko traju rješavanja imovinsko-pravnih problema, izgradnja infrastrukture i slično. Utvrđeni rokovi u skladu su i s nacrtom Akcijskog plana "Desetljeća za Rome 2005-2015" čiju su izradu pokrenule Svjetska banka i Institut Otvoreno društvo.

Iz Tabele 3. također je vidljivo da je na lokacijama izražen i problem nedovoljne infrastrukturne opremljenosti, prvenstveno po pitanju vodoopskrbe i odvodnje. Vežano uz to ocjenjuje se realnim i mogućim i u Osječko-baranjskoj županiji primjeniti program Vlade Republike Hrvatske "Romi za Rome" kojim su predviđeni javni radovi na izgradnji infrastrukture za romska naselja. Na kraju poglavlja u Tabeli 4. dana je rekapitulacija potrebnih financijskih sredstava potrebnih za sređenje svih lokacija. Sve aktivnosti na izgradnji građevina koje se financiraju na nivou Države trebaju se istovremeno pokrenuti i izvoditi na području cijele Županije kako bi se spriječile migracije romskog stanovništva.

Nakon analize i ocjene postojećeg stanja ocjenjuje se da bi prioritetne aktivnosti trebale biti usmjerene na lokacije na kojima živi više Roma, to jest na tzv. "romska naselja" (lokacije koje su označene simbolom *). Paralelno s izgradnjom novih stambenih građevina romsko stanovništvo koje će u njima živjeti treba educirati vežano uz stambeni, socijalni i društveni aspekt njihovog preseljenja u nove stambene građevine. Jedinice lokalne samouprave trebaju se u budućnosti većoj mjeri uključiti u rješavanje vlasničkih i infrastrukturnih problema na lokacijama na kojima žive Romi uključujući u rješavanje tih problema i samo romsko stanovništvo. Objekti (stambene građevine) i infrastruktura čija se izgradnja financira na nivou Države trebaju nakon izgradnje biti prenešene u vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze.